

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorìa

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXIV. Quod rerum externarum quasi Episcopum se esse dixit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

CAPUT XXII.

Studium precandi & cultus festi Paschalis.

Ipsè verò utpote sacrorum mysteriorum particeps, in intimis palatii sui penetralibus quotidie stans horis sese includens, remotis arbitris solum cum solo colloquebatur Deo; & in genua provolutus, ea quibus opus haberet supplicij prece postulabat. In ipsis autem salutiferæ festivitatis diebus, disciplinæ atque exercitationum vigorem intendens, cunctis animi & corporis viribus collectis, pontificis atque hierophantæ munere fungebatur. Et ipse quidem ceteris omnibus præibat ad festi celebrationem. Sacram autem vigiliam in diurnum splendorem converterat, accensis tota urbe cereorum quibusdam columnis per eos quibus id operis erat injunctum. Lampades quoque accensæ cuncta passim loca illustrabant; adeò ut hæc mystica vigilia quovis vel splendidissimo die splendidior redderetur. Simul verò ac dies illuxerat: Servatoris nostri beneficentiam imitari studens, universis gentibus, provinciis ac populis largam manum porrigebat; opulentissima donans omnibus munera.

CAPUT XXIII.

Quomodo idolorum cultum prohibuit, Martyrum autem festa honoravit.

Hoc igitur modo ipse Deo suo facerac faciebat. Ceterum cunctis sub Romano Imperio degentibus, tam plebeis quam militibus, occlusæ erant fores cultus simulacrorum, & quodvis sacrificiorum genus interdictum. Missa quoque lex est ad Præsides provinciarum, ut diem dominicum etiam ipsi venerarentur. Idem festos martyrum dies jussu Principis observabant, & Ecclesiasticarum festivitatum tempora debito honore prosequerentur. Quæ quidem omnia summo cum Imperatoris peragebantur gaudio.

CAPUT XXIV.

Quod veterum externarum quasi Episcopum se esse dixit.

Quo circa non absurdè, cum Episcopos aliquando convivio exciperet, se quoque Episcopum esse dixit, his ferè verbis usus nobis præsentibus. Vos quidem, inquit, in iis quæ intra Eccle-

A

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ΄.

Σπουδή προσευχῆς ἐν τῇ τῆς τοῦ Πατρὸς ἱερῆς ἐκκλησίᾳ.

Αὐτὸς δ' οἶαί τις μέτοχος ἱερῶν ἁγίων ταμείοις, καιρῶν ἐκάστης ἡμέρας ταπεινῶν αὐτὸν ἐγκλείων, μόνῳ μόνῳ τῷ αὐτῷ προσωμίλει Θεῷ. ἰκετηκαίς τε δέησιν γυναικῶν, καὶ ἐδυσώπει ὧν ἐδέετο τυχεῖν τῶν ζωηρῶν ἐορτῶν ἡμέραις. Ἰππικῶν τὴν ἀσπίδα πάση Ρ' ὤμη ψυχῆς καὶ σώματός τ' ἰσχυρῶς φαντίας ἐτελείτο, ὡς δὲ δὴ τοῖς πᾶσι τῆς ἐκκλησίας Ἰσάρχων τὴν δ' ἱερὴν διανυκτέρευσιν καταβαλλεν εἰς ἡμερῶν φῶτα, κηρῶν κίονας ἐκλοτάτας καθ' ὅλης Ἰσραηλίωντων τ' πόλεως ἐπιτάττω τεταμένων λαμπάδες δ' ἦσαν ἕως πάντα φωτίζουσαι τόπον. ὡς λαμπρῶν ἡμέρας τηλαυγέσων τῶν μυστικῶν διανυκτέρευσιν ἀπολεῖται διαλαβόντες ἡμῶν σωτηρίας ἐνεργείας μιμέμενοι, πᾶσι νεοῖν λαοῖς τε καὶ δήμοις, τὴν εὐεργεσίαν ὡς πλὴν δέξασθαι, πλῆθυσια πάντα τοῖς πᾶσι δὲ ἰσχυρῶς.

C

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ΄.

Ὅπως ἀδολογατεῖαν μὴ ἐκάλουσι, μάχη δὲ ἐξ ἰσχυρῶν ἐπίμα.

Οὕτω μὲν οὖν αὐτὸς τῷ αὐτῷ κηρῶν Θεῷ καθόλου δὲ τοῖς ὑπὸ τῆς Ρωμαίων δέξασθαι δήμοις τε καὶ στρατιωτικοῖς, πᾶσι ἀποκλείοντες εἰδωλογατεῖας, θυσίας τε τῆς ἐκκλησίας πηγορέετο πᾶσι καὶ τοῖς καὶ ἔθνοσι δ' ἀεγροῦσιν ὁμοίως τὴν κυριακὴν ἡμέραν νόμος ἐδωκεν γεραιεῖν τῶν νεύματι βασιλείας καὶ μαστιχοῦ ἡμέρας ἐπίμων, καιρῶν δ' ἐορτῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐδόξαζον πάντα τε βασιλεῖ καὶ ἀδουμῶν τῶν αὐτῶν ἐπράθητο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ΄.

Ὅτι τ' ἔξω πραγμάτων, ὡς πρὶν ἐπίστασαν ἑαυτῶν εἶπεν εἶνα.

Εθελον εἰκότως αὐτὸς ἐν ἐνάσει ποτὲ δὲ ἰσχυρῶς ἐπισκόπος, λόγον ἀφῆκεν ἑαυτῷ εἶη καὶ αὐτὸς ἐπίσκοπος. ὡς δὲ πρὸς αὐτοῖς εἶπεν ἡμῶν ἐφ' ἡμετέρας ἀκοαῖς ἀληθῶς μὲν ἦν τῶν

των εἰσω τῆς ἐκκλησίας. ἐγὼ ἢ τῶν ἐκτός ὑπὸ Α
Θεῷ καθεσθαι. Εἰσποπος ἀν εἰλω ἀκόλα-
στα δ' οὖν τῶ λόγῳ διανομήθη, τὰς δὲ χρο-
μένους ἀπάντας ἐπεσκόπει, πρὸς τρεπὲ τε ὅση
πρὸς ἀν ἡ δυνάμις τὸν εὐσεβῆ μεταδίδωκεν
βίον.

fiam sunt, Episcopi estis. Ego verò in iis
quæ extra geruntur, Episcopus à Deo
sum constitutus. Itaq; consilia capiens
dictis congruentia, omnes Imperio suo
subjectos Episcopali sollicitudine gu-
bernabat; & quibuscumque modis pot-
erat, ut veram pietatem consecrarentur,
incitabat.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ΄.

Ὅτι θεῷ Καλοῦσι: θυσιῶν ἢ τιλετῶν ἢ μονομαχιῶν, ἢ τῶ
τοσφιν ἀκολάτου τῶ Νίλου.

Εἰθελ εἰκότως ἐπαλλήλοις τε νόμοις καὶ
διατάξει τοῖς πᾶσι διεκελεύετο, μὴ θυεῖν
εἰδώλοισι, μὴ μαθεῖα ἀειεργάζεσθαι. μὴ ξοά-
νων ἐγέρσει ποιείσθαι, μὴ τελετὰς κρυφίας ἐπι-
τελεῖν. μὴ μονομάχων μισαφονίας μολυνθῆναι
τὰς πόλεις, τοῖς ἢ καὶ Αἰγυπτιῶν αὐτὴν τε τὴν
Ἀλεξάνδρειαν, τὸν παρ' αὐτοῖς ποταμὸν δι-
αδρῶν ἐκλειπυμένων θεραπεύειν ἔθος ἔχουσι,
νόμος ἄλλος κατεπέμπετο, πᾶν τὸ τῶν ἀνδρο-
γυνῶν γένος ὡσπερ κίεθλον, ἀφανὲς γί-
νησθαι βίαι. μὴ δ' ἔξεναι ποι ὀραῖσθαι τὰς
τὴν ἀσέλγειαν ταύτῃ νεοσοκῶτας. ἐπεὶ δ'
ἔπειτα οἱ δευσιδαίμονες μηκέτι τὸν ποτα-
μὸν ρεύσθαι αὐτοῖς σιωπῆσθαι, πᾶν τὸ ἐναντίον ἢ
πρὸς ἐδόκησαν Θεὸς τῶ βασιλέως συμπράτ-
την νόμῳ κατεργάζεσθαι οἱ μὲν γὰρ εἰς ἡσαν,
οἱ τῆ σφῶν βδελυγία τὰς πόλεις μαινοῦτες.
ὅ ἢ ὡσανεὶ καθαρθεῖσθαι ἀπὸ τῆς χάρας, ἐφέ-
ρησθαι οἱ ἢ ἡδέ ποτε. ἀνέβαινεν τε πλυσίω τῶ
ρεύματι, πάσας ἐπικλύζων τὰς δὲ ἄσθας. ἐρ-
γῶ παιδεύων τὰς ἀφρονας, μιὰρὰς μὲν ἐπι-
τρέπεσθαι δεῖν ἀνδρας. μόνῳ ἢ τῶ παντὸς
ἀγαθῆ δοτῆρι, τὴν τῶν καλῶν ἀναλιθῆναι
αἰτίαν.

CAPUT XXV.

De prohibitione sacrificiorum & initiationum,
& de abolitis gladiatoribus & impuris
Sacerdotibus Nilæ.

Hinc est quòd crebris legib; & con-
stitutionibus interdixit omnibus,
ne simulacris sacrificarent; ne vates cu-
riosè confulerent; neve simulacra eri-
gerent; aut arcana sacra peragerent;
postremò ne cruentis gladiatorum spe-
ctaculis urbes contaminarent. Cùmque
Ægyptii & Alexandrini fluvium suum
ministerio quorundam hominum effe-
minatorum colere consuevissent, lex
quoque ad eos data est, ut omnis An-
drogynorum natio tanquam adulteri-
na, è medio tolleretur; nec usquam
conspicerentur ii qui hujusmodi impu-
ditiæ morbo laborassent. Sed quo-
niam superstitioni homines existima-
bant, Nilum posthac more solito agros
suos minime irrigaturum, Imperatoris
legi favens Deus, contrarium prorsus
quàm speraverant præstitit. Nam illi
quidem qui urbes obscenitate sua pol-
luebant, esse desierunt. Ipse autem flu-
vius, quasi expiata purgataque ipsi tota
regione, uberior quàm unquam antea
affluxit, & largiore aquarum copia ex-
undans, agros omnes irrigavit: stultos
homines re ipsa docens atque admo-
nens, impuros quidem averfari oportere;
fili autem Deo omnium bono-
rum Auctori, prosperos casus esse ad-
scribendos.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ΄.

Νόμῳ τῶ κατα' ἀτίκων ὅπως διόρθωσῆναι, ἐπι δεῖ εἰς τοῦ θεοῦ
δὲ ἀθνητῶν, ὁμοίως διορθωσῆναι.

Ἀλλὰ γὰρ μνηστῆρας βασιλεῖ πρᾶχ-
θῆναι ἐφ' ἐκάστης ἐπαρχίας, πλείστη γέ-
νοι ἀνρασῶν τοῖς γράφειν ἀντὰ φιλοδου-
μένους ὡσπερ οὖν καὶ νόμους εἰς ἐκ παλαιῶν
ἐπι τὸ ὀσιώτερον μεταβάλλων ἀνευξέτο καὶ
τέτων δ' ἐν ὀλίγῳ ῥᾶον ἐκφῆναι τὸν τρόπον.
τὰς ἀπαίδας παλαιῶν νόμων σερῆσει τ' τῶν το-
νῶν διαδοχῆς ἐπιμωρεῖσθαι. ἢ ἢ ἔσθαι κ' τῶν
ἀτίκων ἀπληθῆ νόμων, ὡσανεὶ πεπλημ-

CAPUT XXVI.

Correctio legis adversus orbos, & legis de
testamenti.

Verùm enim verò cùm hujusmodi
res penè innumerabiles in singulis
provinciis ab Imperatore gestæ sint,
quicumq; eas curiosius scribere aggressi
fuerint, amplissimam certè materiã ha-
bituri sunt. Cujusmodi est quòd pluri-
mas leges ad majorem sanctitatè tradi-
cens, pro antiquis novas fecit. Atq; hu-
jus rei forma uno aut altero exemplo
declarari potest. Orbos antiquæ leges
hereditatis patrum ademptione plecte-

Yyy